

Polityk roku 2019 w Polsce i na świecie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Koniec roku to czas podsumowań, a także różnego rodzaju plebiscytów, które – w mniej lub bardziej poważny sposób – rozstrzygają, komu należy się tytuł osobistości roku w danej dziedzinie. Tak jak w ubiegłych latach, w ostatnim sondażu realizowanym w 2019 roku¹, pytaliśmy Polaków, kto, ich zdaniem, zasłużył na miano polityka roku. Pytanie miało charakter otwarty. Respondenci sami podawali nazwiska kandydatów spośród znanych im polityków krajowych oraz, na tej samej zasadzie, wymieniali najbardziej wyróżniającego się lub – w ich ocenie – najbardziej zasłużonego polityka działającego na arenie światowej. Inaczej zatem niż w różnego typu konkursach czy plebiscytach, w których głosują głównie osoby zainteresowane czy nawet pasjonujące się określoną dziedziną życia, w naszym „plebiscycie” o odpowiedź na te pytania prosiliśmy wszystkich ankietowanych.

POLITYK ROKU W POLSCE

Pytanie, jakie zadawaliśmy Polakom brzmiało: „Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2019? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i)”.

Blisko połowa badanych (46%) nie wskazała osoby, która w ich opinii zasługiwałaby na takie wyróżnienie. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowili respondenci, którzy nie podjęli się tego zadania, uznając je za zbyt trudne lub uważając własne kompetencje za niewystarczające (29%). Deklarowali, że nie interesują się polityką, nie znają polityków i nie mają wyrobionej opinii na ich temat. Mniej osób – niespełna jedna piąta (17%) uznała natomiast, że żaden ze znanych im przedstawicieli sceny politycznej nie zasługuje na tak zaszczytny tytuł – nie widzą polityka, który szczególnie by się wyróżniał czy wyjątkowo czymś się zasłużył w 2019 roku. Pozostali respondenci wymienili w sumie ponad pięćdziesiąt nazwisk polityków i osobistości życia publicznego, z których jednak tylko pięcioro uzyskało co najmniej 2% głosów.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (355) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 28 listopada – 5 grudnia 2019 roku na liczącej 910 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tytuł polityka roku 2019 Polacy przyznali prezydentowi Andrzejowi Dudzie. Do tego tytułu typowało go 14% ogółu ankietowanych. Drugą lokatę, z minimalną stratą do prezydenta, uzyskał zwycięzca naszego rankingu z 2018 roku – premier Mateusz Morawiecki (13%). Na trzeciej pozycji lokuje się prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński, na którego „głosowało” 9% ogółu badanych. Czwarte miejsce przypadło byłemu premierowi i szefowi Rady Europejskiej Donaldowi Tuskowi (3%). Na piątej pozycji znalazł się lider Wiosny Robert Biedroń (2%). Po 1% głosów uzyskali: wicemarszałek Sejmu i kandydatka Platformy Obywatelskiej w wyborach prezydenckich Małgorzata Kidawa-Błońska oraz, również zapowiadający ubieganie się o prezydenturę, przewodniczący Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysław Kosiniak-Kamysz, a także lider Lewicy Razem Adrian Zandberg, Paweł Kukiz, Borys Budka i były prezydent Aleksander Kwaśniewski.

CBOS

Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2019?

Andrzej Duda	14%
Mateusz Morawiecki	13%
Jarosław Kaczyński	9%
Donald Tusk	3%
Robert Biedroń	2%
Małgorzata Kidawa-Błońska	1%
Władysław Kosiniak-Kamysz	1%
Adrian Zandberg	1%
Paweł Kukiz	1%
Borys Budka	1%
Aleksander Kwaśniewski	1%
Inni politycy (45 nazwisk)	7%
Nie ma takiego, żaden nie zasłużył, nikt się specjalnie nie wyróżnił	17%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć	29%

Dane zaokrąglone do pełnych jednostek

Zwycięzca naszego plebiscytu z 2019 roku, prezydent Andrzej Duda, tytułem polityka roku uhonorowany został już po raz czwarty. Wcześniej tytuł ten prezydent Andrzej Duda zdobywał trzy razy z rzędu, w latach 2015 – 2017, jedynie w 2018 roku ustępując pola premierowi Mateuszowi Morawieckiemu. W stosunku do słabszych notowań z 2018 roku, obecnie obserwujemy dość wyraźny wzrost uznania dla osoby prezydenta (wzrost nominacji o 4 punkty procentowe). Poprzedni zwycięzca naszego plebiscytu, premier Mateusz Morawiecki, przegrywający w 2019 roku o włos z prezydentem, nominowany był do tytułu polityka roku tak samo często jak w grudniu 2018 roku (po 13% głosów).

TABELA 1

Rok	Któremu z polskich polityków należy się miano polityka roku ?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć
1993	Hanna Suchocka – 14% , Waldemar Pawlak – 12%, Krzysztof Skubiszewski – 10%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Jacek Kuroń – 7%, Tadeusz Zieliński – 5%, Lech Wałęsa – 4%	14%	16%
1994	Andrzej Olechowski – 9% , Jacek Kuroń – 8%, Aleksander Kwaśniewski – 8%, Waldemar Pawlak – 6%, Lech Wałęsa – 5%, Tadeusz Zieliński – 4%, Józef Oleksy – 3%	19%	28%
1995	Lech Wałęsa – 14% , Aleksander Kwaśniewski – 9%, Władysław Bartoszewski – 8%, Jacek Kuroń – 8%, Józef Oleksy – 8%, Józef Zych – 3%, Tadeusz Zieliński – 3%, Grzegorz Kołodko – 2%	17%	18%
1996	Aleksander Kwaśniewski – 12% , Andrzej Bączkowski – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 6%, Józef Zych – 5%, Lech Wałęsa – 3%, Jacek Kuroń – 3%, Jan Olszewski – 3%, Marian Krzaklewski – 3%, Waldemar Pawlak – 2%, Grzegorz Kołodko – 2%	20%	27%
1997	Aleksander Kwaśniewski – 20% , Marian Krzaklewski – 9%, Włodzimierz Cimoszewicz – 4%, Jerzy Buzek – 3%, Leszek Balcerowicz – 2%	21%	31%
1998	Aleksander Kwaśniewski – 21% , Jerzy Buzek – 14%, Leszek Balcerowicz – 5%, Leszek Miller – 3%, Bronisław Geremek – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	18%	26%
1999	Aleksander Kwaśniewski – 26% , Leszek Balcerowicz – 6%, Jerzy Buzek – 4%, Bronisław Geremek – 4%, Hanna Gronkiewicz-Waltz – 3%, Marian Krzaklewski – 2%, Andrzej Lepper – 2%, Tadeusz Mazowiecki – 2%, Leszek Miller – 2%	19%	23%
2000	Aleksander Kwaśniewski – 31% , Andrzej Olechowski – 4%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Geremek – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Jolanta Kwaśniewska – 2%, Jarosław Kalinowski – 2%, Marian Krzaklewski – 2%	25%	20%
2001	Aleksander Kwaśniewski – 33% , Andrzej Lepper – 8%, Lech Kaczyński – 6%, Leszek Miller – 4%, Andrzej Olechowski – 2%	20%	17%
2002	Aleksander Kwaśniewski – 35% , Leszek Miller – 8%, Andrzej Lepper – 7%, Lech Kaczyński – 3%, Jarosław Kalinowski – 2%	21%	15%
2003	Aleksander Kwaśniewski – 22% , Jan Rokita – 15%, Andrzej Lepper – 10%, Danuta Hübner – 3%, Marek Borowski – 2%, Józef Oleksy – 2%	18%	17%
2004	Aleksander Kwaśniewski – 14% , Jan Rokita – 7%, Andrzej Lepper – 6%, Włodzimierz Cimoszewicz – 3%, Marek Borowski – 2%, Lech Kaczyński – 2%, Roman Giertych – 2%, Zbigniew Religa – 2%	27%	23%
2005	Aleksander Kwaśniewski – 18% , Lech Kaczyński – 8%, Andrzej Lepper – 5%, Kazimierz Marcinkiewicz – 4%, Donald Tusk – 4%, Zbigniew Ziobro – 3%, Jarosław Kaczyński – 2%, Jan Rokita – 2%	21%	26%
2006	Zbigniew Ziobro – 18% , Kazimierz Marcinkiewicz – 10%, Donald Tusk – 5%, Andrzej Lepper – 4%, Leszek Balcerowicz – 3%, Lech Kaczyński – 3%, Roman Giertych – 2%, Jarosław Kaczyński – 2%, Zbigniew Religa – 2%	20%	22%
2007	Donald Tusk – 29% , Lech Kaczyński – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Zbigniew Ziobro – 3%, Zbigniew Religa – 3%, Władysław Bartoszewski – 3%	13%	17%
2008	Donald Tusk – 18% , Radosław Sikorski – 9%, Lech Kaczyński – 6%, Lech Wałęsa – 3%, Bronisław Komorowski – 2%, Aleksander Kwaśniewski – 2%	24%	24%
2009	Donald Tusk – 13% , Lech Kaczyński – 6%, Radosław Sikorski – 6%, Jerzy Buzek – 2%, Bronisław Komorowski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	35%
2010	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 10%, Jarosław Kaczyński – 5%, Grzegorz Napieralski – 5%, Lech Kaczyński – 3%, Jerzy Buzek – 2%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	23%	27%
2011	Donald Tusk – 11% , Bronisław Komorowski – 11%, Jarosław Kaczyński – 5%, Radosław Sikorski – 4%, Janusz Palikot – 3%, Zbigniew Ziobro – 2%	25%	27%
2012	Bronisław Komorowski – 11% , Donald Tusk – 7%, Jarosław Kaczyński – 5%, Ryszard Kalisz – 3%, Janusz Palikot – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Zbigniew Ziobro – 2%	33%	25%
2013	Bronisław Komorowski – 17% , Jarosław Kaczyński – 5%, Donald Tusk – 2%, Radosław Sikorski – 2%, Jarosław Gowin – 2%	35%	28%
2014	Bronisław Komorowski – 16% , Donald Tusk – 15%, Jarosław Kaczyński – 3%, Ewa Kopacz – 3%, Janusz Korwin-Mikke – 2%	26%	29%
2015	Andrzej Duda – 9% , Jarosław Kaczyński – 5%, Ewa Kopacz – 4%, Donald Tusk – 4%, Bronisław Komorowski – 4%, Paweł Kukiz – 2%, Ryszard Petru – 2%, Beata Szydło – 2%	26%	34%
2016	Andrzej Duda – 12% , Beata Szydło – 8%, Jarosław Kaczyński – 4%, Donald Tusk – 3%, Mateusz Morawiecki – 2%	26%	32%
2017	Andrzej Duda – 13% , Beata Szydło – 11%, Mateusz Morawiecki – 8%, Jarosław Kaczyński – 5%, Donald Tusk – 3%	23%	27%
2018	Mateusz Morawiecki – 13% , Andrzej Duda – 10%, Jarosław Kaczyński – 6%, Donald Tusk – 4%	22%	31%
2019	Andrzej Duda – 14% , Mateusz Morawiecki – 13%, Jarosław Kaczyński – 9%, Donald Tusk – 3%, Robert Biedroń – 2%	17%	29%

W tabeli uwzględniono polityków, którzy uzyskali co najmniej 2% głosów

Lepszy wynik niż w 2018 roku i najlepszy z dotąd rejestrowanych uzyskał lokujący się na trzeciej pozycji rankingu Jarosław Kaczyński. W porównaniu z grudniem 2018 odsetek badanych uznających prezesa PiS za najbardziej zasłużonego polityka w kraju wzrósł o 3 punkty procentowe. Minimalnie mniej głosów poparcia niż w roku 2018 zebrał natomiast były premier i szef Rady Europejskiej Donald Tusk (spadek o 1 punkt).

W 2019 roku Polacy chętniej niż rok wcześniej zgłaszali swoich kandydatów w konkursie na polityka mijającego roku (wzrost z 47% do 54%). Z pewnością spore znaczenie w tym względzie miały niedawne wybory parlamentarne. W stosunku do 2018 roku odsetek ankietowanych, którzy nie potrafili udzielić odpowiedzi na pytanie o nazwisko najbardziej zasłużonego czy wyróżniającego się polityka, zmniejszył się jednak tylko nieznacznie (spadek o 2 punkty procentowe), natomiast głównie ubyło badanych, którzy *expressis verbis* odmawiali wszystkim przedstawicielom naszej klasy politycznej większych zasług lub osiągnięć (spadek tych negatywnych deklaracji z 22% w grudniu 2018 do 17% w grudniu 2019 roku). Warto przy tym zauważyć, iż niższy od rejestrowanego w 2019 roku poziom dezaprobaty czy dystansu wobec klasy politycznej *en bloc* obserwowaliśmy ostatnio 11 lat temu – w grudniu 2007 roku.

POLITYK ROKU 2019 NA ŚWIECIE

Wybór polityka roku spośród przedstawicieli międzynarodowej sceny politycznej z reguły nastrocza badanym więcej trudności niż wskazanie najbardziej zasłużonego reprezentanta polityki krajowej. W grudniu 2019 roku miała z tym problem ponad połowa respondentów (54%), a dalsze 16% ankietowanych uznało, że żaden ze znanych im polityków zagranicznych nie odegrał w ciągu minionych dwunastu miesięcy na tyle znaczącej roli w polityce międzynarodowej, by zasłużyć na ten tytuł.

W sumie zatem tylko niespełna co trzeci respondent (30%) wymienił nazwisko jakiegoś polityka czy osoby publicznej działającej na arenie międzynarodowej, której – jego zdaniem – należy się tytuł polityka roku 2019. Łącznie zgłoszono 23 nazwiska, z których tylko pięć pojawiało się w wypowiedziach co najmniej 0,5% ankietowanych.

Na arenie międzynarodowej tytuł polityka roku 2019 Polacy przyznali prezydentowi Stanów Zjednoczonych Donaldowi Trumpowi. Do tego zaszczytnego miana typowało go 15% ankietowanych. Drugie miejsce w rankingu, z dużo słabszym wynikiem w porównaniu do zwycięzcy tego plebiscytu, zajął do niedawna pełniący funkcję szefa Rady Europejskiej Donald Tusk. Wymieniło go 6% respondentów. Na trzeciej pozycji wśród najbardziej docenianych polityków rangi światowej znalazła się wielokrotna zwyciężczyni naszych plebiscytów z ubiegłych lat – kanclerz Niemiec Angela Merkel (4% głosów). Czwarte miejsce, ze wskazaniem 2% ankietowanych, przypadło premierowi Węgier Victorowi Orbánowi, a piąte – wymienianemu także w tej kategorii – prezydentowi Andrzejowi Dudzie (1%). Inni kandydaci zgłaszani byli przez mniej niż 0,5% respondentów.

CBOS

Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się, Pana(i) zdaniem, miano polityka roku 2019?

Donald Trump	15%
Donald Tusk	6%
Angela Merkel	4%
Victor Orbán	2%
Andrzej Duda	1%
Inni politycy – łącznie	2%
Nie ma takiego	16%
Nie orientuję się, nie interesuję się, trudno powiedzieć	54%

Dane zaokrąglone do pełnych jednostek

Ostatni ranking ponownie wygrał prezydent Stanów Zjednoczonych Donald Trump. Przez ostatnie cztery lata tytuł polityka roku na arenie światowej zdobywali prezydenci Stanów Zjednoczonych, wcześniej przez sześć kolejnych lat (od 2010 roku) tryumfowała kanclerz Niemiec. W 2019 roku po raz pierwszy drugie miejsce wśród liderów międzynarodowej polityki przypadło Polakowi – zajął je kończący w minionym roku swoją kadencję przewodniczącego Rady Europejskiej Donald Tusk. Dopiero na trzeciej pozycji rankingu polityków uznawanych za najbardziej znaczących i zasłużonych w wymiarze międzynarodowym znalazła się kanclerz Niemiec Angela Merkel. Co ciekawe, spośród całej plejady osobowości i osobistości międzynarodowej polityki z uznaniem Polaków spotkał się jeszcze tylko premier Węgier Victor Orbán.

TABELA 2

Rok	Któremu z zagranicznych polityków, działających na arenie światowej, należy się miano polityka roku?	Nie ma takiego polityka	Trudno powiedzieć, nie interesuje mnie to
2002	George W. Bush – 20% , Gerhard Schröder – 6%, Władimir Putin – 3%, Tony Blair – 2%, Günter Verheugen – 2%	16%	45%
2003	George W. Bush – 23% , Jan Paweł II – 4%, Tony Blair – 2%, Władimir Putin – 2%, Gerhard Schröder – 2%	18%	43%
2004	George W. Bush – 13% , Wiktor Juszczenko – 7%, Kofi Annan – 3%, Gerhard Schröder – 2%	17%	49%
2005	George W. Bush – 7% , Angela Merkel – 4%, Tony Blair – 3%, Wiktor Juszczenko – 2%, Ariel Szaron – 2%	18%	54%
2006	Angela Merkel – 9% , George W. Bush – 6%, Tony Blair – 3%, José Manuel Barroso – 2%	16%	59%
2007	Angela Merkel – 9% , Nicolas Sarkozy – 7%, George W. Bush – 6%, Władimir Putin – 4%, Tony Blair – 3%	13%	50%
2008	Nicolas Sarkozy – 12% , Barack Obama – 10%, Angela Merkel – 6%, Dalajlama – 3%, George W. Bush – 2%	10%	50%
2009	Barack Obama – 13% , Angela Merkel – 11%, Nicolas Sarkozy – 3%, Jerzy Buzek – 2%	12%	54%
2010	Angela Merkel – 12% , Barack Obama – 9%, Jerzy Buzek – 3%, Władimir Putin – 2%, Dmitrij Miedwiediew – 2%	12%	53%
2011	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 8%, Jerzy Buzek – 2%, Nicolas Sarkozy – 2%	14%	49%
2012	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 14%, Jerzy Buzek – 1%, François Hollande – 1%, David Cameron – 1%; Viktor Orbán – 1%, Radosław Sikorski – 1%	18%	44%
2013	Angela Merkel – 16% , Barack Obama – 8%, Nelson Mandela – 2%, papież Franciszek – 2%, Władimir Putin – 1%, José Manuel Barroso – 1%	18%	48%
2014	Angela Merkel – 19% , Barack Obama – 10%, Władimir Putin – 3%, David Cameron – 1%, papież Franciszek – 1%, Donald Tusk – 1%	16%	46%
2015	Angela Merkel – 13% , Barack Obama – 9%, Władimir Putin – 4%, Victor Orbán – 3%, papież Franciszek – 2%, Donald Tusk – 2%, David Cameron – 2%, François Hollande – 1%	18%	44%
2016	Barack Obama – 12% , Angela Merkel – 9%, Donald Trump – 4%, Victor Orbán – 3%, Donald Tusk – 2%, papież Franciszek – 1%, Władimir Putin – 1%, David Cameron – 1%	16%	47%
2017	Donald Trump – 12% , Angela Merkel – 7%, Donald Tusk – 3%, Barack Obama – 2%, Emmanuel Macron – 2%, Victor Orbán – 2%, papież Franciszek – 1%, Justin Trudeau – 1%	17%	51%
2018	Donald Trump – 14% , Angela Merkel – 5%, Donald Tusk – 3%, Władimir Putin – 3%, Victor Orbán – 2%, Emmanuel Macron – 1%, Theresa May – 1%, Barack Obama – 1%, papież Franciszek – 1%	18%	49%
2019	Donald Trump – 15% , Donald Tusk – 6%, Angela Merkel – 4%, Victor Orbán – 2%, Andrzej Duda – 1%	16%	54%

***

O ile w porównaniu z 2018 rokiem Polacy mieli w roku 2019 wyraźnie mniejsze trudności z nominowaniem swoich kandydatów do tytułu polityka roku na krajowym podwórku, o tyle więcej kłopotów niż rok wcześniej sprawiło im wskazanie odpowiedniej postaci na arenie międzynarodowej. Różnica ta nie jest jednak duża i w części się bilansuje – w stosunku do poprzedniego pomiaru odsetek odpowiedzi „Trudno powiedzieć” wzrósł wprawdzie dość znacznie – o 5 punktów procentowych, jednak zarazem nieco rzadziej niż rok wcześniej uznawano, iż na ten tytuł nie zasłużył żaden z polityków.

Opracowała

Agnieszka Cybulska